

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про донорство крові та її компонентів

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 23, ст.183)

{ Вводиться в дію Постановою ВР N [240/95-ВР](#) від 23.06.95,
ВВР, 1995, N 23, ст.184 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 395-ХІV ([395-14](#)) від 14.01.99, ВВР, 1999, N 9-10, ст.68
N 2120-ІІІ ([2120-14](#)) від 07.12.2000, ВВР, 2001, N 2-3, ст.10
N 2650-ІІІ ([2650-14](#)) від 11.07.2001, ВВР, 2001, N 44, ст.231
N 2905-ІІІ ([2905-14](#)) від 20.12.2001, ВВР, 2002, N 12-13, ст.92
N 380-ІV ([380-15](#)) від 26.12.2002, ВВР, 2003, N 10-11, ст.86
N 2177-ІV ([2177-15](#)) від 16.11.2004, ВВР, 2005, N 4, ст.88
N 3108-ІV ([3108-15](#)) від 17.11.2005, ВВР, 2006, N 1, ст.18
N 3421-ІV ([3421-15](#)) від 09.02.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.199 }

Розвиток донорства крові та її компонентів є важливою соціально необхідною справою держави.

Цей Закон регулює відносини, пов'язані з розвитком донорства крові та її компонентів, забезпеченням комплексу соціальних, економічних, правових і медичних заходів щодо організації донорства в Україні та задоволенням потреб охорони здоров'я в донорській крові, її компонентах і препаратах.

Р о з д і л І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство України про донорство крові та її компонентів

Законодавство України про донорство крові та її компонентів складається з цього Закону та інших актів законодавства, що видаються відповідно до нього, і визначає:

основні принципи організації донорства крові та її компонентів;

права та обов'язки донорів крові та (або) її компонентів (далі - донорів), закладів охорони здоров'я, підприємств, установ, організацій у зазначеній сфері;

порядок затвердження та фінансування державних цільових та місцевих програм розвитку донорства крові та її компонентів;
{ Абзац четвертий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3421-ІV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

порядок діяльності установ, закладів охорони здоров'я та підприємств, що здійснюють взяття, переробку, зберігання та застосування донорської крові та її компонентів, реалізацію їх та виготовлених з них препаратів (далі - препаратів);

порядок організації та здійснення контролю за якістю крові, її компонентів, препаратів, що виготовляються з них, та консервуючих розчинів;

порядок забезпечення споживачів донорською кров'ю, її компонентами та препаратами;

порядок обміну донорською кров'ю, її компонентами, препаратами та вивезення їх за межі України.

Стаття 2. Принципи донорства крові та її компонентів

Донорство крові та її компонентів - добровільний акт волевиявлення людини, що полягає у даванні крові або її компонентів для подальшого безпосереднього використання їх для лікування, виготовлення відповідних лікарських препаратів або використання у наукових дослідженнях.

Донором може бути будь-який дієздатний громадянин України віком від 18 років, який пройшов відповідне медичне обстеження і в якого немає протипоказань, визначених Міністерством охорони здоров'я України. Особи, хворі на інфекційні хвороби, що можуть передаватися через кров, або інфіковані збудниками таких хвороб, можуть залучатися до виконання донорської функції лише у разі подальшого використання отриманих від них крові та (або) її компонентів виключно для проведення наукових досліджень, виготовлення діагностикумів та інших продуктів, що не призначаються для введення реципієнтам.

Взяття крові та (або) її компонентів у донора дозволяється лише за умови, що здоров'ю донора не буде заподіяно шкоди.

За особистим визначенням донора давання крові та (або) її компонентів може здійснюватися безоплатно або з оплатою, порядок якої встановлюється Кабінетом Міністрів України.

За бажанням будь-якої дієздатної особи в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України, за її рахунок може здійснюватися заготівля та зберігання її власної крові та (або) її компонентів, а також крові та (або) її компонентів, отриманих від інших донорів, з метою використання їх у необхідних випадках для подання медичної допомоги такій особі, членам її сім'ї або іншим особам.

Стаття 3. Державні цільові та місцеві програми розвитку донорства крові та її компонентів

{ Назва статті 3 в редакції Закону N 3421-IV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

Державні цільові програми розвитку донорства крові та її компонентів затверджуються Кабінетом Міністрів України відповідно до його компетенції. { Частина перша статті 3 в редакції Закону N 3421-IV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

Програми розвитку донорства крові та її компонентів у Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі затверджуються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими Радами народних депутатів.

Стаття 4. Фінансування заходів щодо розвитку, організації та пропаганди донорства крові та її компонентів

Фінансування заходів щодо розвитку, організації та пропаганди донорства крові та її компонентів здійснюється на основі державних цільових програм розвитку донорства крові та її компонентів, відповідних програм Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя за рахунок коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, позабюджетних коштів, а також за рахунок благодійних внесків. { Частина перша статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3421-IV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

Прибуток, отриманий від реалізації заготовлених та перероблених донорської крові та її компонентів, а також від реалізації виготовлених з них препаратів, що спрямовується на

фінансування програм розвитку донорства крові та її компонентів, удосконалення технологічної бази заготівлі, переробки та зберігання донорської крові, її компонентів та препаратів, пропагування донорства серед населення, оподатковується за пільговими ставками в порядку, передбаченому законодавством. Юридичні та фізичні особи, які здійснюють благодійну діяльність, спрямовану на пропагування та розвиток донорства крові та її компонентів, мають податкові та інші пільги відповідно до законодавства.

Стаття 5. Обов'язки органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо розвитку, організації і пропаганди донорства крові та її компонентів

Органи державної виконавчої влади, місцевого самоврядування в межах своїх повноважень забезпечують на підпорядкованих їм територіях виконання відповідних програм розвитку донорства крові та її компонентів, фінансування та матеріально-технічне забезпечення державних установ та закладів охорони здоров'я, які здійснюють заготівлю, переробку, зберігання донорської крові та її компонентів, а також надання донорам пільг, встановлених законодавством України.

Стаття 6. Обов'язки керівників підприємств, установ, організацій, командирів (начальників) військових частин щодо сприяння донорству крові та її компонентів

Керівники підприємств, установ, організацій, командири (начальники) військових частин зобов'язані:

сприяти установам та закладам охорони здоров'я в роботі по залученню громадян до лав донорів;

безперешкодно відпускати з місця роботи, служби або навчання за їх заявами осіб, які є або виявили бажання стати донорами, у дні відповідного медичного обстеження і здавання крові та (або) її компонентів, за винятком випадків, коли відсутність донора на його робочому місці або місці служби у ці дні може призвести до загрози життю чи здоров'ю людей, до невиконання завдань, пов'язаних із забезпеченням оборони, безпеки держави та громадського порядку, до суттєвої матеріальної шкоди або інших тяжких наслідків;

надавати безоплатно необхідні приміщення для взяття крові та (або) її компонентів;

вирішувати віднесені цим Законом до їх компетенції питання про надання донорам відповідних пільг та компенсацій.

Стаття 7. Участь громадськості в організації та пропаганді донорства крові та її компонентів серед населення

Товариство Червоного Хреста України, інші об'єднання громадян, статутами яких передбачено сприяння охороні здоров'я населення, можуть брати участь у виконанні державних цільових та місцевих програм розвитку донорства крові та її компонентів, їх фінансуванні, разом з органами та закладами охорони здоров'я здійснювати роботу по залученню громадян до лав донорів, пропагуванню серед населення безоплатного давання крові та її компонентів.

{ Стаття 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3421-IV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ДОНОРА, ГАРАНТІЇ
ТА ПІЛЬГИ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ЙОМУ

Стаття 8. Захист державою прав донора

Держава гарантує захист прав донора та охорону його здоров'я, а також надає йому пільги.

Посадові особи установ та закладів охорони здоров'я зобов'язані поінформувати донора про його права і обов'язки та порядок здійснення донорської функції.

Медичне обстеження донора перед здаванням крові та її компонентів і видача довідок про стан його здоров'я здійснюються безплатно.

На випадок зараження донора інфекційними хворобами або виникнення у нього інших хвороб чи розладу здоров'я у зв'язку з виконанням донорської функції донор підлягає обов'язковому державному страхуванню. Порядок та умови такого страхування встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Донору в порядку, встановленому законодавством, відшкодовується шкода, заподіяна йому ушкодженням здоров'я у зв'язку з виконанням донорської функції, з урахуванням додаткових витрат на лікування, посилене харчування та на інші заходи, спрямовані на його соціально-трудова та професійну реабілітацію.

Інвалідність донора, що настала у зв'язку з виконанням ним донорської функції, прирівнюється до інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання.

У разі смерті донора, що настала внаслідок виконання донорської функції, членам сім'ї померлого, які перебували на його утриманні, призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Призначення такої пенсії здійснюється у порядку та на умовах, встановлених законодавством для призначення пенсії сім'ї годувальника, який помер внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання.

Стаття 9. Пільги, що надаються донорам

В день давання крові та (або) її компонентів, а також в день медичного обстеження працівник, який є або виявив бажання стати донором, звільняється від роботи на підприємстві, в установі, організації незалежно від форм власності із збереженням за ним середнього заробітку. Донори з числа студентів вищих навчальних закладів та учнів професійних навчально-виховних закладів у зазначені дні звільняються від занять.

Після кожного дня давання крові та (або) її компонентів, в тому числі у разі давання їх у вихідні, святкові та неробочі дні, донору надається додатковий день відпочинку із збереженням за ним середнього заробітку. За бажанням працівника цей день може бути приєднано до щорічної відпустки або використано в інший час протягом року після дня давання крові чи її компонентів.

У разі, коли за погодженням з керівництвом підприємства, установи, організації, командуванням військової частини в день давання крові донор був залучений до роботи або несення служби, йому за бажанням надається інший день відпочинку із збереженням за ним середнього заробітку.

У разі давання крові та (або) її компонентів у період щорічної відпустки ця відпустка продовжується на відповідну кількість днів з урахуванням надання працівнику додаткового дня відпочинку за кожний день давання крові.

Виплата середнього заробітку, зазначеного у частинах першій, другій та третій цієї статті, здійснюється за рахунок коштів власника підприємства, установи, організації, де працює донор, або уповноваженого ним органу. Зазначені кошти належать до таких, що спрямовані на благодійну діяльність.

Підставою для надання зазначених пільг є відповідні довідки, видані донору за місцем медичного обстеження чи давання крові та (або) її компонентів. Форми цих довідок та порядок їх видачі затверджуються Міністерством охорони здоров'я України.

В день давання крові та (або) її компонентів донор забезпечується безкоштовними сніданком та обідом за рахунок коштів закладу охорони здоров'я, що здійснює взяття у донора крові та (або) її компонентів. У разі неможливості забезпечення таким харчуванням відповідний заклад охорони здоров'я має відшкодувати донору готівкову вартість відповідних наборів харчування.

Норми харчування донорів та рекомендації щодо складання відповідних наборів продуктів затверджуються Міністерством охорони здоров'я України. Вартість наборів продуктів для харчування донорів встановлюється Радою Міністрів Автономної Республіки Крим, органами державної виконавчої влади областей, міст Києва та Севастополя.

Стаття 10. Додаткові пільги, що надаються донорам у зв'язку з систематичним безоплатним здаванням крові та її компонентів

(Дію частини першої статті 10 зупинено на 2003 рік згідно із Законом N 380-IV ([380-15](#)) від 26.12.2002) (Дію частини першої статті 10 зупинено на 2002 рік згідно із Законом N 2905-III ([2905-14](#)) від 20.12.2001) Донорам, які протягом року безоплатно здали кров та (або) її компоненти у сумарній кількості, що дорівнює двом разовим максимально допустимим дозам, допомога по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з захворюванням виплачується у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати донора незалежно від стажу роботи. Така пільга цим донорам надається протягом року після здачі крові та (або) її компонентів у зазначеній кількості.

Учням професійних навчально-виховних, студентам вищих навчальних закладів, які протягом року безоплатно здали кров та (або) її компоненти у сумарній кількості, що дорівнює двом разовим максимально допустимим дозам, надається право на одержання грошової допомоги у розмірі 25 відсотків встановленої у навчальному закладі стипендії протягом шести місяців після здачі крові та (або) її компонентів у зазначеній кількості. Виплата такої грошової допомоги здійснюється за місцем навчання донора. Кошти для надання цієї грошової допомоги передбачаються відповідними місцевими програмами розвитку донорства крові та її компонентів.

Протягом року після здачі крові та (або) її компонентів у кількості, зазначеній у частинах першій та другій цієї статті, донори мають право першочергового придбання путівок для санаторно-курортного лікування за місцем роботи або навчання та першочергового лікування в закладах охорони здоров'я, що перебувають у державній власності.

Крім пільг, передбачених цією статтею, міністерствами та відомствами України, Урядом Автономної Республіки Крим, органами державної виконавчої влади в областях, містах Києві та Севастополі, місцевими Радами народних депутатів, власниками підприємств, установ, організацій або уповноваженими ними органами для таких донорів можуть бути встановлені й інші додаткові пільги.

Стаття 11. Пільги, що надаються донорам - військовослужбовцям та курсантам військових навчальних закладів

Донори крові та її компонентів з числа офіцерів, прапорщиків, мічманів та інших військовослужбовців мають право на пільги, передбачені статтями 9 та 10 цього Закону.

(Частина перша статті 11 в редакції Закону N 2650-III ([2650-14](#)) від 11.07.2001)

Військовослужбовці строкової служби та курсанти військових навчальних закладів, які є або виявили бажання стати донорами, в день давання крові та (або) її компонентів, а також в день медичного обстеження увільняються від несення нарядів, вахт та інших форм служби.

У разі давання донорами - військовослужбовцями строкової служби або курсантами військових навчальних закладів крові та (або) її компонентів у період відпустки, у вихідний чи святковий день їм за бажанням надається інший день відпочинку, який може бути приєднано до відпустки або використано в інший час протягом року після здачі крові та (або) її компонентів.

Після кожного дня давання крові та (або) її компонентів донорам - військовослужбовцям строкової служби та курсантам військових навчальних закладів надається додатковий день відпочинку. За бажанням донора та за погодженням з командуванням військової частини цей день може бути приєднано до відпустки або використано в інший час протягом року після дня давання крові чи її компонентів.

Військовослужбовцям строкової служби та курсантам військових навчальних закладів, які протягом року безоплатно здали кров та (або) її компоненти в кількості двох разових максимально допустимих доз, надається право на одержання грошової надбавки у розмірі 25 відсотків до призначеного їм грошового забезпечення протягом шести місяців після здачі крові та (або) її компонентів у зазначеній кількості. Виплата такої грошової надбавки проводиться за місцем проходження служби або навчання цих донорів відповідно до законодавства. { Частина п'ята статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3421-IV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

Стаття 12. Посвідчення донора. Умови набуття статусу Почесного донора України. Нагородження донорів державними нагородами

Форма посвідчення донора та порядок його вручення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Донори, які безоплатно здали кров в кількості 40 разових максимально допустимих доз або плазму крові в кількості 60 разових максимально допустимих доз, незалежно від часу їх здачі, набувають статусу Почесного донора України. Таким особам видається відповідне посвідчення і вручається нагрудний знак "Почесний донор України" в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Зразки нагрудного знака "Почесний донор України" і посвідчення до нього затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Донори, які безоплатно здали кров та (або) її компоненти в кількості 100 і більше разових максимально допустимих доз, можуть бути нагороджені державними нагородами України.

(Стаття 12 в редакції Закону N 395-XIV ([395-14](#)) від 14.01.99)

Стаття 13. Пільги для осіб, які мають статус Почесного донора України

Почесні донори України мають право на:

безплатне позачергове зубопротезування (за винятком зубопротезування з використанням дорогоцінних металів) у закладах охорони здоров'я, заснованих на загальнодержавній та комунальній власності;

пільгове придбання ліків (із знижкою 50 відсотків їх вартості) за рецептами, виданими закладами охорони здоров'я, заснованими на загальнодержавній та комунальній власності;

безплатне забезпечення донорською кров'ю та її препаратами, необхідними для їх особистого лікування, за рецептами, виданими закладами охорони здоров'я, заснованими на загальнодержавній та комунальній власності;

першочергове придбання за місцем роботи або навчання путівок для санаторно-курортного лікування та першочергове лікування у закладах охорони здоров'я, заснованих на загальнодержавній та комунальній власності;

позачергове забезпечення у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, протезами та іншими протезно-ортопедичними виробами;

використання чергової щорічної оплачуваної відпустки у зручний для них час;

отримання надбавки до пенсії у розмірі 10 відсотків від затвердженого прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць; (Абзац восьмий частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3108-IV ([3108-15](#)) від 17.11.2005; в редакції Закону N 2177-IV ([2177-15](#)) від 16.11.2004)

отримання пільгових позик для будівництва індивідуального житла відповідно до законодавства. { Дію абзацу дев'ятого частини першої статті 13 зупинено на 2003 рік згідно із Законом N 380-IV ([380-15](#)) від 26.12.2002 } { Дію абзацу дев'ятого частини першої статті 13 зупинено на 2002 рік згідно із Законом N 2905-III ([2905-14](#)) від 20.12.2001 } { Дію абзацу дев'ятого частини першої статті 13 зупинено на 2001 рік згідно із Законом N 2120-III ([2120-14](#)) від 07.12.2000 } { Абзац дев'ятий частини першої статті 13 в редакції Закону N 3421-IV ([3421-15](#)) від 09.02.2006 }

Крім пільг, передбачених цією статтею, міністерствами та відомствами України, Урядом Автономної Республіки Крим, органами державної виконавчої влади в областях, містах Києві та Севастополі, місцевими Радами народних депутатів, власниками підприємств, установ, організацій або уповноваженими ними органами для таких донорів можуть бути встановлені й інші додаткові пільги. (Стаття 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 395-XIV ([395-14](#)) від 14.01.99)

Стаття 14. Обов'язки донора

Особа, яка виявила бажання здати кров та (або) її компоненти, зобов'язана не пізніше ніж за три дні до дня медичного обстеження, що проводиться перед даванням крові та (або) її компонентів, повідомити письмовою заявою адміністрацію за місцем роботи чи навчання або командування військової частини, де вона проходить службу, про свій намір пройти таке обстеження і здати кров та (або) її компоненти. У такій заяві зазначена особа має визначити додатковий день відпочинку, передбачений частинами другою та третьою статті 9 або частинами третьою та четвертою статті 11 цього Закону. Зазначена заява не подається у випадках, коли особа, яка виявила бажання здати кров або її компоненти, перебуває у відпустці, відрядженні, або у разі, коли її кров терміново необхідна для надання невідкладної медичної допомоги хворому, та у випадках, передбачених частиною першою статті 19 цього Закону.

Дана особа під час медичного обстеження, що проводиться перед даванням крові та (або) її компонентів, зобов'язана повідомити відповідну посадову особу установи чи закладу охорони здоров'я відомі їй дані про перенесені та наявні в неї захворювання, а також про вживання нею наркотичних речовин та властиві їй інші форми ризикованої поведінки, що можуть сприяти зараженню донора інфекційними хворобами, які передаються через кров, і за наявності яких виконання донорської функції може бути обмежено. Зазначена інформація засвідчується особистими підписами особи, яка виявила бажання здати кров або її компоненти, та посадової особи установи чи закладу охорони здоров'я і становить лікарську таємницю.

Перелік захворювань та форм ризикованої поведінки, зазначених у частині другій цієї статті, визначається Міністерством охорони здоров'я України.

Р о з д і л І І І

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОНОРСТВА КРОВІ ТА ЇЇ КОМПОНЕНТІВ

Стаття 15. Установи, заклади та інші суб'єкти, що здійснюють взяття, переробку, зберігання, реалізацію донорської крові, її компонентів та препаратів

Взяття, переробку і зберігання донорської крові та її компонентів, реалізацію їх та виготовлених з них препаратів здійснюють спеціалізовані установи і заклади переливання крові та відповідні підрозділи закладів охорони здоров'я, що знаходяться у віданні Міністерства охорони здоров'я України, інших міністерств і відомств та органів охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

Переробку і зберігання донорської крові та її компонентів, реалізацію виготовлених з них препаратів можуть також здійснювати суб'єкти підприємницької діяльності.

Взяття, переробка, зберігання донорської крові та її компонентів, реалізація їх та виготовлених з них препаратів закладами охорони здоров'я та їх підрозділами, зазначеними у частині першій цієї статті, а також переробка і зберігання донорської крові та її компонентів, реалізація виготовлених з них препаратів суб'єктами, зазначеними у частині другій цієї статті, дозволяється лише за наявності відповідної ліцензії, виданої Міністерством охорони здоров'я України.

Стаття 16. Порядок взяття крові та її компонентів у донора

Взяття крові та її компонентів у донора проводиться лише після його медичного обстеження. Порядок взяття крові та її компонентів у донорів та порядок медичного обстеження донорів встановлюються Міністерством охорони здоров'я України.

Величина разової максимально допустимої дози крові та її компонентів, що можуть бути взяті у донора, визначається Міністерством охорони здоров'я України.

Стаття 17. Порядок реалізації донорської крові, її компонентів та виготовлених з них препаратів

Порядок реалізації донорської крові, її компонентів та виготовлених з них препаратів спеціалізованими установами та закладами переливання крові, відповідними підрозділами закладів охорони здоров'я, зазначеними у частині першій статті 15 цього Закону, а також порядок реалізації препаратів, виготовлених з донорської крові та її компонентів суб'єктами підприємницької діяльності, зазначеними у частині другій статті 15 цього Закону, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Забезпечення безпеки та якості донорської крові, її компонентів та виготовлених з них препаратів. Ведення реєстрів донорів крові та її компонентів

З метою запобігання поширенню інфекційних хвороб через застосування крові, її компонентів та препаратів у медичних цілях, виникненню пов'язаних з цим інших негативних наслідків для здоров'я реципієнтів установи, заклади та суб'єкти підприємницької діяльності, зазначені у статті 15 цього Закону, а також установи,

заклади охорони здоров'я та медичні працівники, які забезпечують введення крові, її компонентів та препаратів реципієнтам, зобов'язані забезпечити контроль за дотриманням відповідних показників безпеки та якості цих продуктів. Перелік таких показників та порядок здійснення зазначеного контролю встановлюються Міністерством охорони здоров'я України.

Кров, її компоненти і препарати та відповідні консервуючі розчини підлягають обов'язковому контролю Державною інспекцією контролю якості лікарських засобів в порядку, встановленому Міністерством охорони здоров'я України.

Донорська кров, її компоненти, виготовлені з них препарати та застосовувані при їх обробці і виготовленні консервуючі розчини не можуть використовуватися або передаватися для реалізації до того часу, доки вони не пройдуть зазначеного у частинах першій та другій цієї статті контролю та відповідного маркування.

Спеціалізовані установи та заклади переливання крові, відповідні підрозділи закладів охорони здоров'я, зазначені у частині першій статті 15 цього Закону, повинні забезпечити ведення реєстрів донорів, що мають містити паспортні дані кожного донора, дані про наявні або перенесені ним захворювання (в тому числі й ті, що можуть передаватися через кров, її компоненти та препарати реципієнтам), дати та об'єми давання донором крові та (або) її компонентів, сфери можливого їх застосування тощо. Порядок ведення цих реєстрів, обміну даними між ними та порядок виключення донорів із зазначених реєстрів встановлюється Міністерством охорони здоров'я України.

Ведення Національного реєстру донорів крові та її компонентів забезпечується Міністерством охорони здоров'я України.

Стаття 19. Організація донорства крові та її компонентів у надзвичайних ситуаціях

У разі стихійного лиха, аварій та катастроф, епідемій, епізоотій та інших надзвичайних ситуацій на всій території України або в окремих її місцевостях організація донорства крові та її компонентів здійснюється у встановленому цим Законом порядку під керівництвом Міністерства охорони здоров'я України, органів охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

Фінансування всіх заходів щодо організації донорства крові та її компонентів у випадках, зазначених у частині першій цієї статті, здійснюється за рахунок резервних фондів Кабінету Міністрів України, Ради Міністрів Автономної Республіки Крим та місцевих органів державної виконавчої влади.

Р о з д і л І V

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ДОНОРСТВО КРОВІ ТА ЇЇ КОМПОНЕНТІВ

Стаття 20. Відповідальність за порушення прав донорів, порядку взяття, переробки, зберігання, реалізації та застосування донорської крові, її компонентів та препаратів

Особи, винні у порушенні встановлених цим Законом прав донорів, порядку взяття, переробки, зберігання, реалізації та застосування донорської крові, її компонентів та препаратів, порядку контролю за безпекою та якістю донорської крові, її компонентів, препаратів та відповідних консервуючих розчинів, порядку обміну донорською кров'ю, її компонентами і препаратами та вивезення їх за межі України, порядку медичного обстеження донора перед даванням крові та (або) її компонентів, несуть встановлену

законодавством дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову чи кримінальну відповідальність.

Стаття 21. Відповідальність донора

У разі навмисного приховування інформації або подання неправдивих відомостей про стан свого здоров'я особою, яка виявила бажання стати донором, якщо її дії спричинили або могли спричинити шкоду здоров'ю реципієнтів, яким перелито взяті від донора кров, її компоненти чи виготовлені з них препарати, така особа притягається до адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності, встановленої законодавством.

Р о з д і л V

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 22. Порядок обміну донорською кров'ю, її компонентами, препаратами та вивезення їх за межі України

Передачу донорської крові, її компонентів та препаратів за кордон може бути здійснено як гуманітарну допомогу у випадках надзвичайних ситуацій за рішенням Кабінету Міністрів України.

Донорська кров та її компоненти можуть бути вивезені за межі України для одержання з них препаратів, які в Україні не виготовляються чи виготовляються в недостатній кількості, за умови необхідності цих препаратів для потреб системи охорони здоров'я держави і обов'язкового повернення їх в Україну або в обмін на нові технології виробництва препаратів з донорської крові в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до міжнародних норм щодо експорту та імпорту крові.

Компоненти та препарати донорської крові дозволяється реалізовувати за межами України лише за умови повного забезпечення ними потреб охорони здоров'я населення України та наявності спеціального дозволу Кабінету Міністрів України. Обсяги обов'язкового забезпечення потреб охорони здоров'я населення донорською кров'ю, її компонентами і препаратами, в тому числі з урахуванням необхідності створення їх відповідних резервів на випадок ситуацій, зазначених у частині першій статті 19 цього Закону, щорічно визначаються і затверджуються Кабінетом Міністрів України на підставі даних, що подаються Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством оборони України, іншими міністерствами та відомствами, які мають у своєму підпорядкуванні заклади охорони здоров'я, та Штабом Цивільної оборони України.

Стаття 23. Дія міжнародних договорів

Якщо міжнародним договором, в якому бере участь Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що визначені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 23 червня 1995 року

№ 239/95-ВР